

17 dec 2025 -08:37

De federale Ombudsman vraagt het mogelijk te maken om uitkeringen vrijwillig terug te betalen

De federale Ombudsman en de Ombudsman Pensioenen vinden dat het mogelijk moet zijn dat burgers uitkeringen vrijwillig kunnen terugbetalen als dat ervoor kan zorgen dat ze een voordeliger pensioen kunnen krijgen of behouden. Momenteel is het wel mogelijk een ziekte-uitkering vrijwillig terug te betalen, maar voor een uitkering toegekend door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) in het kader van de werkloosheidsregeling is dit niet mogelijk. De federale Ombudsman bezorgde hierover een aanbeveling aan de minister van Werk omdat hij vindt dat burgers rechtvaardig en op een gelijke manier behandeld moeten worden.

Inleveren op het pensioenbedrag

Het zal je maar overkomen. Je ontvangt een gezinspensioen of hebt recht op een overlevingspensioen, maar je moet daarvan een flinke som inleveren omdat jij of je echtgeno(o)t(e) een korte periode uitkeringen van de RVA hebben ontvangen. De bedragen van de uitkeringen waren echter een stuk lager dan het bedrag aan pensioen dat je moet terugbetalen. Het gaat bijvoorbeeld om de opvanguitkering van een onthaalouder van wie er enkele kinderen even afwezig waren of de uitkering tijdelijke werkloosheid die een arbeider ontvangt die korte tijd niet kon werken door een winterprik.

Je contacteert de Federale Pensioendienst, die je aanraadt de RVA te contacteren om de uitkeringen terug te betalen in plaats van het pensioenbedrag. Dat is immers de meest voordelige situatie voor jou. De RVA laat je echter weten dat dit niet mogelijk is.

Klachten bij de ombudsman

De federale Ombudsman en de Ombudsman Pensioenen ontvingen de voorbije jaren regelmatig klachten van mensen in deze situatie. De Ombudsman Pensioenen gaf de klachten door aan de federale Ombudsman, die bevoegd is om klachten over de RVA te behandelen. De federale Ombudsman onderzocht de dossiers en besprak het probleem met de RVA. Voor de RVA is de terugbetaling niet mogelijk omdat hij de regelgeving moet volgen en die voorziet niet in het vrijwillig terugbetalen van deze uitkeringen.

Onderzoek van de federale Ombudsman

Een pensioen mag je niet cumuleren met een vervangingsinkomen zoals een ziekte-uitkering of een werkloosheidsuitkering. Als iemand een gezinspensioen (= een pensioen dat iemand die gehuwd is kan ontvangen als de echtgeno(o)t(e) geen of een heel klein inkomen of pensioen heeft) krijgt, mag ook de echtgeno(o)t(e) geen vervangingsinkomen ontvangen. Ook een overlevingspensioen (= een pensioen

voor de langstlevende echtgeno(o)t(e) na een overlijden) in combinatie met een vervangingsinkomen mag je meestal niet onbeperkt cumuleren. Als de pensioendienst een cumulatie van een pensioen met een vervangingsinkomen vaststelt, zal hij naargelang het geval een deel of het geheel van het pensioen terugvorderen, voor de periode waarvoor het vervangingsinkomen werd betaald.

Dit kan leiden tot financieel nadelige situaties: het bedrag dat iemand verliest aan pensioen is soms groter dan het ontvangen vervangingsinkomen. Een oplossing zou zijn om het vervangingsinkomen vrijwillig terug te betalen, zodat er wel recht is op het pensioen. In de werkloosheidsreglementering is dit momenteel echter niet mogelijk.

Uit het onderzoek van de federale Ombudsman blijkt dat hetzelfde probleem zich stelt wanneer mensen ziek geweest zijn en een ziekte-uitkering ontvangen hebben. Het RIZIV bevestigde aan de federale Ombudsman dat het wel mogelijk is deze ziekte-uitkering vrijwillig terug te betalen en daardoor je voordeliger pensioenbedrag te behouden.

[Lees de volledige aanbeveling](#)

Aanbeveling aan de minister

“Het is niet rechtvaardig dat burgers geld verliezen. Dat is nefast voor hun vertrouwen in de overheid. Bovendien is er sprake van een ongelijke behandeling omdat wie een RVA-uitkering kreeg het probleem niet kan oplossen en wie een ziekte-uitkering kreeg, wel. Daarom vragen we aan de minister van Werk om de regelgeving aan te passen zodat burgers hun volledig pensioenbedrag kunnen behouden als ze de andere uitkeringen terugbetalen,” leggen de federale ombudsmannen David Baele en Jérôme Aass uit.

Ook de Ombudsman Pensioenen dringt erop aan de aanbeveling van de federale Ombudsman uit te voeren en dit probleem waarmee verschillende gepensioneerden hem de afgelopen jaren contacteerden, eindelijk op te lossen.

De federale Ombudsman legde de aanbeveling voor aan de RVA. De RVA liet weten dat hij de analyse onderschrijft en samen met de minister van Werk zal bekijken hoe ze de aanbeveling kunnen uitvoeren.

II
“Het is niet rechtvaardig dat burgers geld verliezen.
Dat is nefast voor hun vertrouwen in de overheid.

II

David Baele
Federaal ombudsman

De federale Ombudsman
<http://www.federaalombudsman.be>

Herlinde Martens
Communicatie NL
+32 2 289 67 59
+32472984212
herlinde.martens@federaalombudsman.be

Florence Cabrera
02 289 37 39
+32475485054
florence.cabrera@mediateurfederal.be

